



BUDAPEST
INTÉZET

Strukturális Alapok – Veszélyek és Kiutak

Mit mond a szakirodalom?

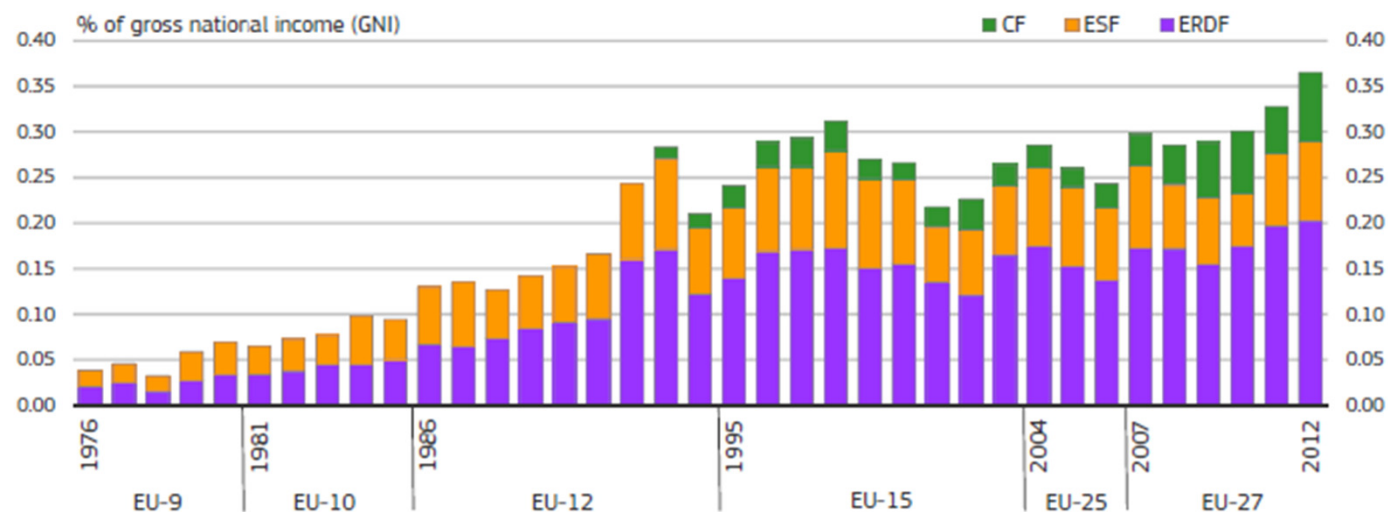
Váradi Balázs, Budapest Intézet

MKT Vándorgyűlés, Kecskemét, 2016 szeptember 16

Bevezetés és disclaimerek

- Hozzájárulásukkal egy, a Budapest Intézet EP zöld frakciójának készített még nem nyilvános tanulmány egy részére támaszkodtam,
- mely közös munka Győrfi Anitával és Molnár Tamással.
- Nem reflektálok a konkrét helyzetre
- Ez a prezentáció szubjektív és szelektív
- A tudományos igényű irodalom inkább -2012-ről szól
- 2006 – ÉS „A kincsek átka”
- Tényleg?

Kohéziós politika 1976-2012



Source: DG BUDG, AMECO, DG REGIO calculation.
(European Commission 2014, p. 180)

A nemzetközi segélyezés szakirodalma

Hozzájárulnak kormány szintű, kívülről jövő egyirányú transzferek („segélyek”) az országok fejlődéséhez?

- Módszertanilag nagyon nehéz kérdés (heterogén halmaz, többértű célok, mechanizmusok, feltételek, hatások stb.)
- Boone (1996), Burnside and Dollar (1997), Knack (2000), Brautigam and Knack (2004), Harford and Klein (2005) szerint
- Elsősorban a következőkön múlik:
 - a célország politikai berendezkedése („kit szolgál”)
 - és az elosztásban közvetlenül és közvetve résztvevő intézmények minősége (pl. korrupció)

Az EU-támogatás empirikus szakirodalma

- A (korábbi...) EU-szintű forráselosztást legalább annyira államközi hatalmi-politikai alkuk magyarázzák, mint valamiféle “rászorultság”
 - Kauppi and Widgrén (2004): 60% hatalmi politika – 40% rászorultság
 - Bodenstein and Kemmerling (2011) ugyanezt találja régiók szintjén
- Az intézmények és minőségük hatnak arra, milyen hatékonyan költik a strukturális alapokat (Ederveen, de Groot, and Nahuisa 2002), Olaszország: (Milio, 2007). Sok mechanizmus, a legfontosabb szerintem: a járadék-vadászat
- A költést torzítják a politikai megfontolások Franciaország: (Cadot, Röller, and Stephan 2002), Németország: (Dellmüth and Stoffel, 2012).
 - Pl. a kormánnyal egy politikai irányítás alatt álló regionális és helyi önkormányzatok több pénzt kapnak szerte Európában (Bouvet and Dall’Erba, 2010) 1989-1999, és Magyarországon is (Muraközy and Telegdy, 2015) [nem ez a legfontosabb, de ez mérhető]
- Gyorsabban növekedtek-e a támogatott országok *a támogatás miatt?* (Varga and in’t Veld, 2011) szerint esetleg igen, (Boldrin and Canova, 2001) és (Ederveen et al. 2003) szerint nincs bizonyítva. - Nem tudjuk.

Mi következik ebből a következő periódusra (2021-27) szerintem?

- Az EU-támogatások rendszere elsősorban EU-s szereplők, országok regionális aktorok közötti politikai-elosztási alkuként értelmezendő. Ne higgyünk túlzottan a deklarált célokban.
- Olyan országokban, ahol az elosztásról való döntés és az elosztás intézményrendszerének minősége alacsony (gyakran használt proxy: korrupciós indexek...) a transzferek nem biztos, hogy hozzájárulnak a felzárkózáshoz. *Sőt.*
- *It's not a bug, it is a feature!*
- Kicsi inkrementális javítások az elosztás intézményrendszerében (vö Barca-jelentés) várható hatásuk limitált vagy várhatóan elvéreznek a szereplők ellenállásán (pl. EPPO, Tanács).
- Menjünk elébe az elkerülhetetlennek, és gondolkozzunk radikális alternatívákban!
- Csak ne kormányok osszák, diszkrecionálisan!
- Pl. egy *Alaska Permanent Fund dividend* szerű a
- Vagy egy összeurópai (feltételes!) minimumjövedelemprogram

Vagy kalandozzunk a Zagyva mentén?



Köszönöm a figyelmet!

balazs.varadi@budapestinstitute.eu